



Изм. 45/ 16.12.2022 г.

ДО  
Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ  
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ДО  
Д-Р ЛИДИЯ ЧОРБАНОВА  
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ДО  
ДИРЕКЦИЯ ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

ДО  
Д-Р ИВАН МАДЖАРОВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЛС

ДО  
МАГ.-ФАРМ. ВЕЛИНА ГРИГОРОВА  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКИ ФАРМАЦЕВТИЧЕН СЪЮЗ

ДО  
ИВАЙЛО ФИЛИПОВ  
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД

## СТАНОВИЩЕ

**Относно: Приключването на Фаза 2 от проекта за разработка и внедряване на Националната здравно информационна система (НЗИС)**

**Уважаема д-р Чорбанова,**

През последните почти 3 години бяха поставени толкова дълоочакваните и важни основи на електронното здравеопазване в България чрез електронизиране на основните медицински документи в работата ни.

Към момента ОПЛ изпраща към НЗИС близо 90% от документите използвани в нашата ежедневна работа:

- Рецепти – реимбурсирани от НЗОК и нереимбурсирани (бели), като очакваме до края на 2022 година внедряването на разработените електронни „зелени“ и „жълти“ рецепти;
- Направления за изследвания, консултации, ЛКК и хоспитализация;



## НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩОПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕКАРИ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА АСОЦИАЦИЯТА НА ЛЕКАРИТЕ ПО ОБЩА/ФАМИЛНА МЕДИЦИНА ОТ ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

ЧЛЕН НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

ЧЛЕН НА EUROPEAN GENERAL PRACTICE RESEARCH NETWORK (EGPRN)



1407 София, бул. „Н. Й. Вапцаров“ № 17- 21, ет.2, ап.5 тел./факс: 02/ 868 28 94,  
Моб.: 0886 614 589 e-mail: [nsoplbg@gmail.com](mailto:nsoplbg@gmail.com) <http://www.nsoplbg.com>

- Амбулаторни листове за проведени прегледи;
- Данни за извършени имунизации (препоръчителни и задължителни).

Номенклатурите и процесите в НЗИС преди внедряването са обсъждани в работни групи състоящи се от представители на БЛС и НСОПЛБ, както и от софтуерните разработчици на медицински, лабораторен и аптечен софтуер. Срещите бяха организирани от представители на Информационно обслужване и МЗ, като на тях присъстваха представители на Министерството на здравеопазването, на НЗОК, на БЛС и НСОПЛБ, на БФС, ДАНС, софтуерните разработчици на медицински, лабораторен и аптечен софтуер.

Към момента системата работи стабилно, с недостатъчна функционалност, като при внедряването на всеки нов модул бе и ще е необходимо време за адаптация към нововъведенията с възможност за отстраняване на възникнали, непредвидени проблеми.

Понастоящем съществуват и проблеми, чиято причина ние не можем с точност да идентифицираме, но определено изискват решение в краткосрочен план, тъй като затрудняват работата ни и намаляват ефикасността на електронизацията. Те са, както следва:

- 5 до 15 сек. са необходими за получаване на НРН на е-документ (рецепти, направления, е-АЛ, т.е. подготвените до сега е-документи) и още толкова за изпращането му в НЗИС. Умножено по огромния брой документи, свързани с осъществяването от ОПЛ прегледи (по думи на проф. Салчев, преди да е приключила 2022 това са над 21 млн. прегледа без да се броят съпътстващите документи);
- липсва осигурена възможност да изтегляме и виждаме резултати от изследванията и консултациите, назначени от СИМП и БП на записани при нас пациенти, както и всички полета в е-АЛ на СИМП за назначените от нас консултации;
- номенклатурата на НСЦРЛП, използвана за „белите“ рецепти, все още е с трудни за използване данни за течните форми и липсват в нея ОТС продуктите;
- доколкото ни е известно, има технологична готовност, но не е готова и не знаем дали се работи по промени в нормативната уредба, свързана с електронизирането на „зелените“ и „жълтите“ рецепти;
- забавянето на обнародването на Наредбата за функционирането на НЗИС (по която също имахме забележки), ни поставя да работим при условия на правен вакуум с опасни за всички участници последици от това;



## НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩОПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕКАРИ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА АСОЦИАЦИЯТА НА ЛЕКАРИТЕ ПО ОБЩА/ФАМИЛНА МЕДИЦИНА ОТ ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

ЧЛЕН НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

ЧЛЕН НА EUROPEAN GENERAL PRACTICE RESEARCH NETWORK (EGPRN)



1407 София, бул. „Н. Й. Вапцаров“ № 17- 21, ет.2, ап.5 тел./факс: 02/ 868 28 94,

Моб.: 0886 614 589 e-mail: [nsoplbg@gmail.com](mailto:nsoplbg@gmail.com) <http://www.nsoplbg.com>

- МЗ и неговите регионални подразделения, въпреки разпоредбите на ЗОАРАКСД, продължават да изискват от лекарите предоставяне на справки за дейността им (отчети за имунизациите, бързи известия, данни за заболяемите с ОРЗ, годишни отчети за цялостната дейност), въпреки че цялата тази информация е налична в НЗИС и е необходимото е да се уреди административно обмена на данни между институциите;
- отказът на НЗОК да приеме предложенията на НСОПЛБ за актуализиране на НРД съобразно работата с електронни, вместо с хартиени медицински документи;
- продължава задължителното дублиращо съхранение на идентични хартиени и електронни документи, което на практика елиминира част от основния замисъл на електронизацията. Загубата на професионално-медицинско време е друга неприемлива последица;
- не е уредено нормативно и материално изпращането на информация от Спешна медицинска помощ до НЗИС;
- невъзможност да издаваме реимбусирани от НЗОК рецепти на новозаписани пациенти, поради отказа на НЗОК да намери начин за бързо получаване на информация за новоизбрания лекар и включването на пациента в листата на новия лекар. Това оставя пациента без възможност да получи необходимите му лекарства. Същото важи и за предписваните по протокол медикаменти. Новоизбрания лекар няма достъп до електронната рецептурна книжка и до електронния протокол на новозаписания пациент;
- все още не е внедрен модулът за електронно заявяване на необходимите на лекаря ваксини;
- все още не е внедрен модулът за изготвяне и изпращане на Направления за ТЕЛК/НЕЛК през медицинския софтуер на лекаря;
- отказът да бъде осигурено своевременно достъпно за всички пациенти средство за електронна идентификация и електронно подписване. Нашето мнение е, че най-подходящият начин за това е електронната здравна карта;
- не е осигурен в необходимата степен превантивен, за сметка на последващ контрол на работата, което е едно от предимствата, които следва дигитализацията да предостави.

Въз основа на изложеното, считаме за належаща необходимост актуализирането на нормативната уредба (Наредби и Правилници), за да се регламентира работата с електронните медицински документи, както го изисква дигитализацията на обмена на данни в здравеопазването и съхранението им.



1407 София, бул. „Н. Й. Вапцаров“ № 17- 21, ет.2, ап.5 тел./факс: 02/ 868 28 94,  
Моб.: 0886 614 589 e-mail: [nsoplb@gmail.com](mailto:nsoplb@gmail.com) <http://www.nsoplb.com>

Осигуряването на технология без подсигурана нормативна среда за ефикасното ѝ прилагане драстично намалява ефикасността ѝ. Надяваме се, след приключване на Фаза 2, функционалното надграждане и развитие на системата да продължи, като доведе до създаване на оптимална за изпълнителите и пациентите среда за осъществяване на чисто професионално-медицинската дейност.

В тази връзка предлагаме да започнат работни срещи още следващата седмица, на които да обсъдим развитието и надграждането на НЗИС през 2023 съобразно писмото на НСОПЛБ от 08.12.2022 г., като определим конкретни стъпки и срокове за осъвременяване на нормативните документи и дигитализация на обмена на данни между участниците в процеса на здравеопазване с акцент върху бърз достъп до пациентското досие в необходимия на лекаря пълнен обем от данни; премахване на хартиените отчети и справки към РЗИ и МЗ и получаването им директно по заявка от НЗИС; отпадане на дублиращите хартиените журнали и хартиените документи; електронна идентификация и електронно подписване достъпно за всички пациенти и др. Участници в тези срещи, извън медицинското съсловие, следва да са представители на институциите, които могат да се ангажират с взимане на решение по обсъжданите проблеми и да приведат в изпълнение взетите решения.

В заключение, успешно завършилото през тази година електронизиране на основните медицински документи все още не е „Електронно здравеопазване“, а само предпоставка за осъществяване на същинското електронното здравеопазване, което посредством електронния обмен на данни и достъп до тях, ще позволи на лекарите да съсредоточат вниманието си върху здравните потребности на пациентите, а институциите ангажирани в този процес да получат своевременно, пълни и актуални данни, позволяващи им правилно планиране и регулиране на процесите в здравеопазването.

**За УС и НС на НСОПЛБ:**

**София**  
**16.12.2022 г.**

**Доц. д-р Любомир Киров, дм**  
**Председател на НСОПЛБ**